

חוק הנפט, תשי"ב—1952 *

פרק ראשון: מכוא

סימן א': הגדרות

1. בחוק זה —

פירושים

„נפט“ פירושו — נפט ניגר, בין נוזלי ובין אדי, לרבות שמן, גז טבעי, גזולין טבעי, קונדנסאטים ופחמימנים (הידרוקרבוניום) ניגרים קרובים להם, וכן אספלט ופחמימנים של נפט מוצקים אחרים כשהם מומסים בתוך נפט ניגר וניתנים להפקה יחד אתו;
 „שדה נפט“ פירושו — קרקע על כל שכבותיה הגיאולוגיות שיש מתחתיה בידוע מצבר נפט שניתן להפיק ממנו נפט בכמויות מסחריות;

„חיפוש נפט“ פירושו —

(1) קדיחת בארות נסיון לשם מציאת נפט או לשם קביעת גדלו או גבולותיו של שדה נפט (להלן — קדיחת נסיון);

(2) כל פעולה אחרת לחיפוש נפט, לרבות בדיקות וניסויים גיאולוגיים, גיאורפיסיים, גיאוכימיים ודומיהם, וכן קדיחות להשגת ידיעות גיאולוגיות בלבד;

„תגלית“ פירושו — גילוי שדה נפט;

„היתר מוקדם“ פירושו — היתר שניתן לפי סעיף 7;

„רשיון“ פירושו — רשיון שניתן לפי סעיף 16;

„חזקה“ פירושו — חזקה שניתנה לפי סעיף 26 או 28;

„זכות נפט“ פירושו — רשיון או חזקה;

„פיתוח“ פירושו — קידוחו וצידו של שטח זכות נפט כדי לקבוע את כושר תפוחו, להפיק ממנו נפט ולשווקו;

„הפקת נפט“ פירושו — הפקת נפט מתוך שדה נפט, וכל הפעולות הכרוכות בכך, לרבות טלטול, הטיפול בו והעברתו למיכלים, לצינורות או לבית זיקוק בשדה הנפט או בקרבתו;

„כמויות מסחריות“ פירושו — כמויות מספיקות של נפט המאפשרות להפיקו על בסיס מסחרי;

„שקידה ראויה“ פירושו — אותה מידה של שקידה, מומחיות, יעילות, תבונה וראיית הנולד שאדם בעל נסיון בחיפוש נפט ובהפקתו היה נוהג בה בנסיבות הקיימות;

„בזבוז“ פירושו — מעשה או אי-מעשה, אגב ניצול זכות נפט, הגורם איבודם, פיזורם, זיהומם או קלקולם של נפט, מוצרי נפט, כוח צבירה להפקת נפט, מים או מחצבים אחרים, או שימוש בהם שלא כהלכה, שכרגיל לא היו נגרמים אילו נהגו בשקידה הראויה;

„סיכון“ פירושו — מעשה או אי-מעשה, אגב ניצול זכות נפט, המסכנים או עלולים לסכן את חייו, אבריו או בריאותו של אדם הנמצא כדין במקום שבו אירע אותו מעשה או אי-מעשה או בסמוך לאותו מקום;

„קרקע“, לרבות קרקע הנמצאת, לסירוגין או בקביעות, מתחת למימי פנים או מתחת למי הים;

* נתקבל בכנסת ביום ה' באילול תשי"ב (28 באוגוסט 1952); חצת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 125 מיום י"ד בתמוז תשי"ב (7.7.52), עמ' 286.

„השר“ פירושו — חבר הממשלה, שהממשלה, בהודעה שפורסמה ברשומות, העניקה לו את הסמכות לבצע חוק זה ;
„בית משפט“ פירושו — בית המשפט המחוזי בירושלים.

סימן ב' : מינהל

2. השר ימנה מנהל עניני הנפט (להלן — המנהל); הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.
3. (א) הממשלה תמנה מועצת נפט של תשעה חברים (להלן — המועצה), בהם ארבעה מעובדי המדינה, שאחד מהם יתמנה יושב ראש המועצה, וחמישה מקרב הציבור; החברים מקרב הציבור יתמנו לשלוש שנים, ואפשר לחזור ולמנותם, אלא שבמינוי הראשון של המועצה יתמנו שנים מהם לשנה ושנים לשנתיים.
- (ב) הודעה על מינוי המועצה תפורסם ברשומות.
- (ג) המועצה תמלא את התפקידים המוטלים עליה בחוק זה ותיעץ לשר ולמנהל בכל ענין שהם יביאו לפניה.
- (ד) חמישה מחברי המועצה יהיו מנין חוקי בישיבותיה.
- (ה) המועצה תקבע בעצמה את סדרי דיוניה ועבודתה.
- (ו) אין לגלות ידיעה שהגיעה למועצה או לאחד מחבריה בזכות חברותו במועצה, בלי אישורו של יושב ראש המועצה.
- (ז) המועצה רשאית לקיים ישיבות פומביות, לגבות עדות ולבדוק מסמכים ומקומות, במידה שהבדיקה דרושה למילוי תפקידיה.
- (ח) בכל דיון בבקשה שהובאה לפניה תתן המועצה למבקש או לבא כוחו הזדמנות להשמיע את דברו.
4. השר רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, לקבוע, בהודעה שפורסמה ברשומות, אזורי נפט, ורשאי הוא, באותה דרך עצמה, לשנות קביעה כזאת.
5. השר רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, לקבוע, בהודעה שפורסמה ברשומות, כי אזור נפט פלוגי, כולו או מקצתו, יהיה שטח פתוח לחיפוש נפט ולהפקתו (להלן — שטח פתוח), ורשאי הוא, באותה דרך עצמה, לחזור ולסגור שטח פתוח, כולו או מקצתו.

פרק שני : חיפוש והפקה

סימן א' : איסורים

6. (א) לא יחפש אדם נפט אלא על פי היתר מוקדם, על פי רשיון או על פי שטר חוקה.
- (ב) לא יפיק אדם נפט אלא על פי רשיון או על פי שטר חוקה.
- (ג) לא יהיה תוקף לכל זכות לחיפוש נפט, לחיפורו, לפיתוחו, לכרייתו או להפקתו שניתנה שלא על פי חוק זה, בין שהטענה היא שהזכות נולדה לפני תחילת תקפו של חוק זה ובין שהטענה היא שנולדה לאחר מכן.

סימן ב' : היתרים מוקדמים

7. (א) הרוצה בהיתר מוקדם לעריכת בדיקות מוקדמות כדי לעמוד על הסיכויים לגילוי נפט, למעט קדיחות נסיון, יגיש למנהל בקשה על כך; המנהל רשאי ליתן לו היתר על כל שטח ובכל תנאי שיראה לנכון או לדחות את הבקשה.

(ב) מי שביקש היתר מוקדם, והוא רואה עצמו נפגע על ידי החלטה של המנהל, רשאי לדרוש, תוך שלושים יום מהיום שנמסרה לו ההחלטה, שבקשתו תובא לדיון במועצה; המועצה תדון בבקשה ותעביר את המלצותיה למנהל שיעיין בבקשה שנית ויחליט בה; המנהל לא יחליט החלטה הסוטה מהמלצות המועצה, אלא באישור השר.

רשות כניסה
לקרקע

8. (א) בעל היתר מוקדם ושליחיו רשאים להיכנס לכל קרקע שניתן עליה ההיתר ואינה בנין או חצר ולעשות בה כל פעולה, הכל כדרוש במידה המתקבלת על הדעת לביצוע הבדיקות המוקדמות שפורטו בהיתר.

(ב) אין בעל היתר מוקדם רשאי, בתוך שטח זכות נפט, לערוך בדיקות שיש בהן הפרעה לפעולותיו של בעל הזכות או להיכנס למקום באר או לקרקע שבעל הזכות עושה בה עבודה גיאופיסית, אלא אם קיבל על כך הסכמה מבעל הזכות.

השבת המצב
הקודם

9. סיים בעל היתר מוקדם את פעולותיו במקום מסריים, חייב הוא להשיב במידת האפשר ובמהירות האפשרית את הקרקע, וכל שהיה מצוי עליה, למצב שבו היו לפני שהתחיל בפעולותיו, אם לא הורה המנהל הוראה אחרת; לא עשה כאמור, רשאי המנהל לעשות זאת על חשבון בעל ההיתר.

דמי נזק

10. (א) בעל היתר מוקדם חייב, כלפי אדם שהוא בעל הקרקע שבה נעשות הבדיקות המוקדמות או הנהנה ממנה, בדמי נזק בעד פגיעה בגופו של רכוש ובעד הפסד שנגרם על ידי מניעת הנאתו הרגילה של אותו אדם מהרכוש.

(ב) תביעה לתשלום דמי נזק כאמור, אפשר להגישה לבית המשפט בכל עת אחרי גרם הנזק אך לא יאוחר מתום תשעים יום לאחר פרסום הודעה על פקיעת ההיתר המוקדם.

ערוכה לדמי
נזק ולהוצאות

11. (א) לא יינתן היתר מוקדם, אלא לאחר שנתן המבקש ערבון או ערבות המתקבלים על הדעת והמניחים את דעתו של המנהל, כערובה לדמי נזק שיתחייב בהם על פי סעיף 9 ולהוצאות שיוצאו על חשבוננו לפי סעיף 9.

(ב) המנהל רשאי בכל עת לדרוש מבעל היתר מוקדם לשנות או להגדיל, באופן המתקבל על הדעת, את הערובה שניתנה; לא מילא בעל ההיתר אחרי הדרישה תוך המועד שקבע לו המנהל, פוקע ההיתר.

פרסום
ברשומות

12. על פקיעת היתר מוקדם תפורסם הודעה ברשומות.

סימן ג': רשיונות

13. רשיון מקנה לבעלו, בכפוף להוראות חוק זה:

זכויותיו
של בעל
רשיון

(1) זכות לחפש נפט בשטח הרשוי;

(2) זכות לערוך, במידה ובתנאים שיקבע המנהל, פעולות חיפוש מחוץ לשטח הרשוי, שיש בהן כדי להעמיד על סיכויי הנפט שבתוך השטח הרשוי; ובכל הנוגע לזכות זו יהיה דינו של בעל הרשיון כדין בעל היתר מוקדם;

(3) זכות ייחודית לקדוח קדיחות נסיון וקדיחות פיתוח בשטח הרשוי ולהפיק ממנו נפט;

(4) זכות לקבל חזקה לאחר שהגיע לתגלית בשטח הרשוי.

14. לא יינתן רשיון אלא בשטח פתוח.

רשיונות בשטח
פתוח בלבד

15. (א) הרוצה ברשיון יגיש למנהל בקשה על כך, לפי הקבוע בתקנות, ויצרף את סכום האגרה הקבועה בהן.

בקשה רשיון

(ב) בקשה שלא הוגשה לפי האמור, רשאי המנהל לדחותה או לבקש תיקונה להנחת דעתו.

(ג) בקשה המתייחסת לקרקע שכולה בשטח שאינו שטח פתוח, רשאי המנהל לדחותה; בקשה המתייחסת לקרקע שמקצתה בשטח פתוח ומקצתה בשטח שאינו פתוח, רשאי המנהל לדחותה או לבקש תיקונה להנחת דעתו או לנהוג בה כאילו היתה בקשה המתייחסת לקרקע שבשטח הפתוח בלבד.

החלטה
בבקשת רשיון

16. (א) בקשה לרשיון שלא נדחתה על פי סעיף 15, יעבירנה המנהל אל המועצה יחד עם כל המסמכים הנוגעים לבקשה; המועצה, לאחר שתעיין בחומר, תעביר את הענין למנהל בצירוף המלצותיה בדבר מתן רשיון והמידה והתנאים שבהם יינתן או בדבר דחיית הבקשה; המנהל רשאי אז להחליט על מתן רשיון, במידה ובתנאים שיראה לנכון, או על דחיית הבקשה; את המלצות המועצה ואת החלטת המנהל, בין שהיא לפי המלצות המועצה ובין שהיא סוטה מהן, יודיעו בכתב למבקש.

(ב) הבקשה תובא לדיון שני למועצה באחד המקרים האלה:

(1) החלטת המנהל סוטה מהמלצות המועצה;

(2) המבקש הודיע למנהל, תוך שלושים יום מהיום שנמסרו לו המלצות המועצה והחלטת המנהל, כי הוא דורש דיון שני במועצה.

(ג) לאחר דיון שני תעביר המועצה את המלצותיה למנהל, שיעיין בבקשה שנית ויעבירנה, עם המלצותיו, לשר; השר יחליט בבקשה והחלטתו תהיה סופית.

(ד) היו תלויות ועומדות שתי בקשות או יותר הנוגעות, בשלמותן או בחלקן, לאותה קרקע, יטפלו בכולן כאחת ויכריעו בהן בהחלטה אחת.

(ה) הוחלט על מתן רשיון, יינתן הרשיון על ידי המנהל.

פייגים לפתח
רשיונות

17. (א) לא יינתן רשיון אחד על שטח העולה על ארבע מאות אלף דונם.

(ב) לא יהיו לאדם באזור נפט אחד יותר משלושה רשיונות.

(ג) לא יהיו לאדם באזור נפט אחד רשיונות על שטח העולה על מיליון דונם.

(ד) לא יינתן רשיון על שטח קרקע אלא אם יש בו אותן התכונות מבחינת רציפות הקרקע, ריכוזה והיחס שבין ארכה לרחבה, שנקבעו בתקנות.

תקופת
הרשיון

18. (א) תקופת הרשיון המקורית היא שלוש שנים.

(ב) תקופת הרשיון ניתנת להארכה, אם הוגשה בקשה על כך, ואלה הכללים להארכתה:

(1) כל עוד לא הגיע בעל הרשיון לתגלית בשטח הרשוי, רשאי המנהל להאריך את תקופת הרשיון, אם ראה סיבה טובה ומניחה את הדעת לעשות כן, והוא חייב להאריכה, אם עדיין לא היתה תגלית באותו אזור נפט ובעל הרשיון קודח קדיחת נסיון בשקידה הראויה; ובלבד שסך כל תקופת הרשיון לא תתאריך יותר משבע שנים לאחר נתינתו;

(2) הגיע בעל הרשיון לתגלית בשטח הרשוי, חייב המנהל להאריך את תקופת הרשיון הארכה שיש בה כדי ליתן לבעל הרשיון זמן מספיק לשם קביעת גבולותיו של שדה הנפט, אך לא יותר משנתיים.

אגרת רשיון

19. בעל רשיון ישלם אגרת רשיון שנתית חמש לירות לכל אלף דונם; האגרה תשולם כל שנה מראש.

20. בעל רשיון חייב להתחיל בחיפוש נפט תוך ארבעה חדשים מיום שניתן הרשיון ולהמשיך בו בשקידה הראויה כל ימי תקפו של הרשיון. חובת החיפוש
21. (א) בעל רשיון חייב להתחיל לקדח קדיחת נסיון לא יאוחר מתום שנתיים לאחר מתן הרשיון ולהמשיך בקדיחות נסיון בשקידה הראויה עד שהגיע לתגלית; ולא יפסיק בין גמר קדיחת באר אחת ובין תחילת הקדיחה של באר אחרת יותר מארבעה חדשים. קדיחת נסיון
- (ב) מי שבידו יותר מרשיון אחד באזור נפט אחד, הרי כל עוד אין תגלית באותו אזור, וששה חדשים לאחר תגלית, היא דינם של כל השטחים הרשויים שבאותם רשיונות, לענין סעיף זה, כדין שטח אחד שיש עליו רשיון אחד; אך הוראה זו לא תחול עוד, אם עברו חמש שנים על אחד הרשיונות האלה.
22. בעל רשיון חייב להגיש למנהל, בצורה, בזמנים ולפי הפירוט שנקבעו בתקנות, דינים וחשבונות על חיפושי הנפט שערך; בעל הרשיון רשאי לדרוש שהידיעות שהמציא בדין וחשבון יישמרו בסוד, במידה שהן נוגעות לסיכויים של גילוי נפט. דו"ח דינים שוטפים
23. (א) החזיר בעל רשיון מקצת מן השטח הרשוי או שפקע רשיונו או שהגיש בקשה לחזקה, חייב הוא להגיש למנהל, בצורה ולפי הפירוט שנקבעו בתקנות, דין וחשבון על כל חיפושי הנפט שערך בשטח המוחזר או הרשוי, הכל לפי הענין, ועל תוצאותיהן, בצירוף דוגמאות. דו"ח סופי
- (ב) בעל רשיון המחזיר מקצת מן השטח הרשוי רשאי לדרוש, שהידיעות שהמציא יהיו שמורות בסוד עד פקיעתו של הרשיון. בעל רשיון המגיש בקשה לחזקה רשאי לדרוש, שידיעות שהמציא בקשר לשטח החזקה המבוקשת יהיו שמורות בסוד עד שיוחלט בבקשה תו, ושידיעות שהמציא בקשר לשטח שניתנה לו עליו חזקה יהיו שמורות בסוד עד פקיעתה של החזקה.
24. הגיע בעל רשיון לתגלית בשטח הרשוי, חייב הוא, אם אין טעם לסתור חובה זו, להפיק נפט, לקבוע את גבולותיו של שדה הנפט ולפתחו — והכל בשקידה הראויה — כאילו היה בעל חזקה, וחייב הוא לגבי אותן פעולות ולגבי הנפט המופק בכל חובותיו של בעל חזקה; ואין הוראה זו גורעת מחובותיו כבעל רשיון. פיתוח והפקה לפי רשיון
- סימן ד' : חזקות**
25. חזקה מקנה לבעלה, בכפוף להוראות חוק זה, זכות ייחודית לחפש ולהפיק נפט בשטח החזקה כל ימי תקפה של החזקה. זכויותיו של בעל חזקה
26. בעל רשיון שהגיע לתגלית בשטח הרשוי והגיש תוך תקופת הרשיון בקשה על כך בהתאם לחוק זה ולתקנות, זכאי הוא, בכפוף לתנאים שנקבעו ברשיון ובסעיף 27, לקבל מאת המנהל שטר חזקה על כל שטח שיבחר בתוך שטח הרשיון. החזקה תהא כפופה לתנאים שנקבעו ברשיון, ועם מתן שטר החזקה יפקע הרשיון. מתן חזקה
27. (א) לא יינתן שטר חזקה על שטח העולה על מאתיים וחמישים אלף דונם. סייגים למתן חזקה
- (ב) לא יהיו לאדם באזור נפט אחד שטר חזקה על שטח העולה על שבע מאות וחמישים אלף דונם.
- (ג) לא יינתן שטר חזקה מכוח רשיון על שטח קרקע אלא אם יש בו אותן התכונות מבחינת רציפות הקרקע, ריכוזה והיחס שבין ארכה לרחבה שנקבעו בתקנות.

28. (א) השר רשאי, לאחר התיעצות עם המועצה, להודיע, בהודעה שפורסמה ברשומות, כי קרקע פלוגית שאין עליה זכות נפט ואינה כלולה בבקשה תלויה ועומדת לזכות נפט תוך עמד לתחרות על חזקה; כל עוד הודעה כזאת בתקפה לא תינתן עוד זכות נפט על אותה קרקע זולת חזקה על פי תחרות.

(ב) סדרי התחרות ומתן שטר חזקה על פיה ייקבעו בתקנות.

(ג) ההצעות לקבלת חזקה על פי תחרות יובאו בפני המועצה; המועצה, לאחר שתעיין בהן, תעבירן, בצירוף המלצותיה, למנהל שיעיין ויחליט בהן; המנהל לא יחליט החלטה הסוטה מהמלצות המועצה, אלא באישור השר.

(ד) אין חובה לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

(ה) הוחלט על מתן חזקה על פי תחרות, יינתן שטר החזקה על ידי המנהל.

29. (א) תקופת החזקה היא שלושים שנה מיום נתינתה, אלא שאם ניתנה חזקה מכוח רשיון שתקפו הוארך אחרי תגלית בשטח הרשוי, תתחיל אותה תקופה ביום שבו היה פוקע הרשיון אלמלא הוארך.

(ב) בעל חזקה שמילא אחר החובות המוטלות עליו באשר הוא בעל חזקה, תהא החזקה ניתנת להארכה לתקופה נוספת של עשרים שנה, בתנאים המתקבלים על הדעת שיקבע השר, לאחר התיעצות עם המועצה.

(ג) לא הפיק בעל חזקה משטח החזקה נפט בכמויות מסחריות בתוך שלוש השנים הראשונות למתן החזקה, והשר שלח לו לאחר תום תקופה זו הודעה הדורשת ממנו להתחיל בהפקת נפט בכמויות מסחריות בתוך זמן שקבע בהודעה ושלא יפחת מששים יום, תפקע החזקה כתום הזמן הקבוע אם לא התחילה ההפקה כפי שנדרש בהודעה.

(ד) הפיק בעל חזקה משטח החזקה נפט בכמויות מסחריות, ולאחר מכן חדלה ההפקה, רשאי השר, בכל עת אחרי תום שלוש השנים הראשונות למתן החזקה וכל עוד ההפקה חדלה, לשלוח לבעל החזקה הודעה הדורשת ממנו לחדש את ההפקה בכמויות מסחריות בתוך הזמן שקבע בהודעה ושלא יפחת מששים יום, ואם לא חודשה ההפקה כפי שנדרש בהודעה, תפקע החזקה כתום הזמן הקבוע בהודעה; אולם הודעה כאמור לא תישלח לפני תום ששה חדשים מיום שחדלה ההפקה; וכן לא תישלח הודעה כאמור לפני תום שנתיים מיום שחדלה ההפקה, כל עוד הולכת ונעשית בשטח החזקה קדיחת נסיון או קדיחת פיתוח בשקידה הראויה.

(ה) בעל חזקה הרואה עצמו מקופח על ידי פעולה של השר לפי סעיף זה, רשאי לערער לפני בית המשפט תוך שלושים יום מיום שנודעה לו פעולת השר.

(ו) שום דבר האמור בסעיף זה לא יגרע מהוראות סעיף 33.

30. תוך שלושה חדשים מיום שניתן שטר חזקה, או מיום שנשתנה שטח חזקה לפי סעיף 48 או 49, יציב בעל החזקה ציוני תחום לשטח חזקתו, לפי כללים שייקבעו בתקנות, ויקינה אותם כל ימי תקפה של החזקה.

31. בעל חזקה חייב להתחיל בקדיחת באר פיתוח תוך ששה חדשים מיום שניתן שטר החזקה, ולאחר מכן — לקבוע גבולותיו של שדה הנפט, לפתח את שטח החזקה, להפיק ממנו נפט, לחפש שווקים לנפט ולשווקו, והכל בשקידה הראויה.

32. (א) בעל חזקה חייב בתמלוג בשיעור שמינית מכמות הנפט שהופקה משטח החזקה ונוצלה, למעט כמות הנפט שהשתמש בה בעל החזקה בהפעלת שטח החזקה.

(ב) בעל חזקה ישלם לאוצר המדינה, בתקופות תשלום שייקבעו בתקנות, את שווי השוק של התמלוג על פי הבאר.

(ג) בחודש הראשון של כל תקופת תשלום רשאי המנהל להודיע לבעל החזקה, כי בתקופת התשלום הבאה יש ברצונו לקבל את התמלוג, כולו או מקצתו, בעין, במקום התשלום בעדו לפי סעיף קטן (ב); את כמות הנפט המגיעה לאוצר המדינה במקרה זה ימסור בעל החזקה למנהל במיכלים או בצינורות שבעל החזקה משתמש בהם בעצמו, או במיכלים או בצינורות שיקבע המנהל ושאינם מרוחקים מן הבאר יותר משל בעל החזקה. מקום שמצויים סידורים להובלת הנפט המופק על ידי בעל החזקה, רשאי המנהל לדרוש מאת בעל החזקה למסור את הנפט המגיע כתמלוג בעין לאוצר המדינה, כולו או מקצתו, בתחנה סופית שיקבע המנהל, ובלבד שהוצאות ההובלה, במידה שהן עולות על הוצאות המסירה בדרך האמורה לעיל, יחולו על אוצר המדינה. נפט אדי המגיע לאוצר המדינה כתמלוג בעין אין בעל החזקה חייב לאצור; נפט נוזלי המגיע לאוצר המדינה כאמור אין הוא חייב לאצור בכלים או במקום החסנה משלו יותר משלושים יום מיום ההפקה.

(ד) על אף האמור לעיל, התמלוג שבעל חזקה חייב בו לא יפחת בשום שנה מן הסכום המינימלי הקבוע לאותה שנה לפי סעיף קטן (ה), ואם נמצא שהתמלוג הוא פחות מן הסכום המינימלי, ישלם בעל החזקה אחרי אותה שנה, בתוך הזמן שייקבע בתקנות, את ההפרש בין התמלוג ובין הסכום המינימלי; ולענין זה, התמלוג שבעל חזקה חייב בו הוא הסכום שהוא חייב בו לפי סעיף קטן (ב) בצירוף שווי השוק על פי הבאר של הנפט שהוא חייב בו לפי סעיף קטן (ג).

(ה) (1) הסכומים המינימליים שבעל חזקה ישלם לשנה פלונית לכל אלף דונם שבשטח חזקתו יהיו השווי של מספר חביות נפט, כמפורט להלן, בסוף אותה שנה;

בעד השנה הראשונה של החזקה — 2 חביות;

בעד השנה השנייה של החזקה — 3 חביות;

בעד השנה השלישית של החזקה — 6 חביות;

בעד השנה הרביעית של החזקה — 10 חביות;

בעד השנה החמישית של החזקה ובעד כל שנה שלאחריה — 16 חביות;

(2) לענין זה יהיה מספר הדונמים לשנה מסוימת מספר הדונמים הכלולים בשטח החזקה בסוף אותה שנה; והשווי של חבית נפט יהיה מחירה של חבית נפט גלמי מזרח תיכוני בתחנה סופית של צינור שבחוף המזרחי של הים התיכון.

33. (א) השר רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, לחייב בעלי חזקות לספק תחילה, במחיר השוק, מן הנפט שהם מפיקים בישראל וממוצרי הנפט שהפיקו ממנו, אותה כמות נפט ומוצרי נפט הדרושים לדעת השר לתצרוכת ישראל, לזקק אותה בישראל, במידה שיש להם אמצעי זיקוק, ולמכרה בישראל; ולשם כך רשאי הוא לחייב בעלי חזקות להפיק נפט מבארותיהם הקיימות בשיעור שיספיק למטרות האמורות, ואולם שום בעל חזקה לא יהא נדרש —

(1) להפיק מבאר יותר משיעור התפוקה המכסימלי היעילה שלה;

(2) לספק לכמות הכללית הנדרשת אחוז מתפוקתו שהוא גדול מן האחוז הנדרש

מבעל חזקה אחר, אלא אם ראה השר לסטות מכלל זה, אם הדבר דרוש, לדעתו, מטעמים שבבטחון המדינה או כדי למנוע בזבוז או אי יושר כלפי בעל חזקה פלוני.

(ב) „תצרוכת ישראל“ כולל הספקת דלק לאניות בנמלי ישראל ולמטוסים בישראל.

34. בעל חזקה רשאי, בכפוף לתקנות, לייבא נפט ומוצרי נפש לישראל, ורשאי הוא לזקק נפט, בין שהופק בישראל ובין שהובא מחוצה לה, לעבד נפט ומוצרי נפט כאמור, להובילם, לייצאם ולסחור בהם; ולמטרת אלה רשאי הוא להקים מיתקנים ולעשות שאר סידורים הדרושים לכך.

חובת הפיק
לתצרוכת
ישראל

זכות לעסוק
בנפט ובמוצרי

35. (א) בעל חזקה רשאי לבנות קווי צינור להעברת נפט ומוצרי נפט ולעשות שאר סידורים הדרושים לכך.

(ב) לא יבנה בעל חזקה צינור נפט, פרט לצינורות איסוף המובילים אל מיכלים שבתחומי בארות שטח החזקה או בסביבתו, אלא לפי קו שאישר המנהל.

(ג) בניית צינור נפט תהיה לפי תרשימים המראים בפרטות את הקו המאושר, את הקרקעות שבהן יונחו הצינורות, את תחנות השאיבה ושאר מיתקנים; התרשימים יהיו טעור נים תחילה אישורו של המנהל, והוא לא ימנע את אישורו אלא מטעמים המתקבלים על הדעת.

פו צינור
כסוביל ציבורי

36. המנהל רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, לחייב בעל קו צינור שנבנה לפי סעיף 35 כי יוביל נפט של אדם פלוני, במידה שאין הצינור דרוש לבעלו להזרמת הנפט שלו ובתנאים מתקבלים על הדעת שיקבע המנהל.

חשבונות,
רשומות,
דונטאות
ויריעות

37. (א) בעל חזקה חייב בהנהלת חשבונות ורשומות ובשמירת דוגמאות כפי שייקבע בתקנות, ועליו למסור למנהל, בצורה, בזמנים ולפי הפירוט שייקבעו בתקנות, ידיעות על טיבו, היקפו ותוצאותיהן של פעולותיו בשטח החזקה, ולהמציא דוגמאות מכל הבארות שנקדחו ומכל נפט שהופק או נמכר או שהוצא בדרך אחרת.

(ב) ביקש בעל החזקה שלא לגלות תוצאות פעולותיו, לא יפרסמן ברבים ולא יגלן לשום אדם, זולת פקידי מורשים וחברי המועצה, אך אין זה מונע גילוי ידיעות בדבר מקומן של בארות וגילוי יומני הקדיחה ורשימות הציפוי וכן פרסום אינפורמציה גיאולוגית כללית ומספרים כלליים על הפקה.

איחוד פעולות

38. (א) בעלי חזקה ששטחי חזקתם נמצאים, כולם או מקצתם, בתחומי שדה נפט אחד, זכאים לאחד את פעולותיהם באותו שדה, אם האיחוד עשוי למנוע בזבוז או להגביר הפקה או להווייל; איחוד פעולות טעון אישורו של המנהל, והוא לא ימנע אישורו אלא מטעמים המתקבלים על הדעת, ורשאי הוא באישורו להתנות לאיחוד תנאים המתקבלים על הדעת.

(ב) בכפוף לתנאי האישור רשאים בעלי המפעל המאוחד לעשות כל דבר לשם הפעלתו היעילה כיחידה אחת ולשלם תמלוג אחד בעד כלל ההפקה.

(ג) בקדיחה ובהפקה במאוחד יהיה כל אחד מבעלי המפעל המאוחד יוצא ידי חובתו לקדוח ולהפיק בשטח חזקתו הוא, אם לא התנה המנהל באישור על דרך אחרת.

(ד) אין באיחוד כדי לשנות תחומי השטח שהיה מוחזק בידי כל אחד מבעלי החזקה לפני האיחוד, או את הזכויות והחובות של כל אחד מהם לחוד לפי החזקה שלו, פרט לשינויים שחלו מכוח סעיף זה.

פרק שלישי : זכויות, ממכויות ופייגים

סימן א' : זכויות בקרקע

זכויות בקרקע

39. (א) זכות נפט כשלעצמה אינה גורעת מכל זכות שיש לכל אדם על קרקע שבשטח זכות הנפט; ואין בעל זכות נפט רשאי לעלות על קרקע לא לו שבשטח זכות הנפט אלא מכוח פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, או מכוח חכירה שניתנה לו לפי סעיף 40 או 41.

(ב) אף בקרקע הנמצאת ברשות בעל זכות נפט מכוח הפקודה האמורה או מכוח חכירה כאמור, רשאית כל רשות לעשות כל פעולה, שהיתה רשאית לעשותה אלמלא היתה

¹ ע"ר מס' 1305 מיום 10.12.43, תוס' 1, עמ' 82.

הקרקע ברשות בעל זכות הנפט כאמור, במידה שאין בזה משום הפרעה לפעולות בעל זכות הנפט מכוח חוק זה.

זכות רכישה

40. יראו בעל זכות נפט, לענין פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943¹, כמי שיש בידו זכיון המזכה אותו לדרוש מהממשלה כי תרכוש למענו קרקע, ואת תנאי זכות הנפט יראו כקבועים, להנחת דעתה של הממשלה, את התנאים שעל פיהם תירכש ותוחזק הקרקע; ואולם —

(1) אין רואים אותו כמי שיש בידו זכיון כאמור אלא לגבי קרקע הדרושה לו, מטעמים המתקבלים על הדעת, למטרת נפט כל שהיא, והמצויה בתוך שטח זכות הנפט, או בסמוך לאותו שטח — אם נסיבות מיוחדות מחייבות זאת, וכן לגבי קרקע במקום אחר, כשהיא דרושה לו מטעמים המתקבלים על הדעת להנחת צינור נפט לפי סעיף 35;

(2) לא תירכש על פי הפקודה האמורה בעלות בקרקע של הקרן הקיימת לישראל, אך אפשר לרכוש על פיה כל זכות אחרת בקרקע כזאת;

(3) הזכות הנרכשת על פי הפקודה האמורה תקום לקנין המדינה, אף על פי שנרכשה על חשבון בעל זכות הנפט; והממשלה תחכיר לו אותה לפי התנאים הקבועים בסעיף 42;

(4) השר רשאי להתנות תנאים לסמכויות שינתנו לבעל זכות הנפט מכוח סעיף 4 של הפקודה האמורה.

41. קרקע שהיא מנכסי המדינה והיא דרושה לבעל זכות נפט, מטעמים המתקבלים על הדעת, למטרת נפט, זכאי הוא לדרוש מן השר, שהקרקע או כל זכות בה תוחכר לו לפי התנאים הקבועים בסעיף 42 ותועמד לרשותו.

דיון קרקע מנכסי המדינה

42. ואלה דיני החכירה לפי סעיף 40 או 41:

דיני חכירה

(1) בחכירת קרקע מנכסי המדינה ששימשה ערב החכירה למטרה מסויימת, או בחכירת כל זכות בקרקע כזאת, יהיו דמי החכירה בשיעור שייקבע לפי הכללים שבסעיף 12 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943; בכל חכירה אחרת יהיו דמי החכירה סמליים בלבד;

(2) חוזה החכירה יפרש את מטרת הנפט שלשמה ניתנה החכירה; השתמש בעל זכות הנפט במוחכר למטרה אחרת, בלא הסכמה בכתב מאת המנהל, יראו אותו כמפר תנאי זכות הנפט;

(3) החכירה ניתנת ללא קביעת תקופה או לתקופה שיקבע בעל זכות הנפט; ניתנה החכירה ללא קביעת תקופה, תפקע החכירה עם פקיעת זכות הנפט לגבי המוחכר; ניתנה החכירה לתקופה מסויימת, תפקע החכירה בתום אותה תקופה או עם פקיעת זכות הנפט לגבי המוחכר, הכל לפי המועד המוקדם יותר;

(4) חוזה החכירה לא יכיל שום תנאים מלבד התנאים המנויים בסעיף זה;

(5) ניתנה החכירה לבעל רשיון והוא קיבל מכוח רשיונו חזקה ובה הקרקע המוחכרת, יראו לענין סעיף זה את הרשיון ואת החזקה כזכות נפט אחת.

43. אין רואים קרקע כדרושה לבעל זכות נפט לענין סעיף 40 או 41 אלא אם היא קרקע שנועדה להיות תפוסה בידו למעשה בשביל בניינו, מיתקניו, ציודו ופועליו, בתוספת שטח המתקבל על הדעת כדי לאפשר לו ביצוע פעולותיו לפי חוק זה.

היקפו של קרקעות נדרשות

¹ ע"ר מס' 1305 מיום 10.12.43, חוס' 1, עמ' 32.

44. ואלה הפעולות שהן מטרות נפט :

מטרות נפט

- (1) חיפוש נפט ;
- (2) קדיחתו וציודו של שטח זכות נפט כדי לקבוע את כושר תפוקתו וכדי להפיק נפט מתוכו ;
- (3) הספקתם, התקנתם והפעלתם של מיכלים, משאבות, מקדחים, מדחסים, מיתקני כוח, קווי כוח וכל מיתקן וציוד מכל סוג שהוא הדרושים לצרכי הפרטים (1) או (2) או לשם השגת נפט, הטיפול בו, עיבודו והחסנתו ;
- (4) הקמתם של סידורי שיכון ומחנות לצרכי הפרטים (1), (2) או (3) ;
- (5) בניית קווי צינורות נפט, לפי סעיף 35 ;
- (6) קדיחת מים לפי סעיף 45, איסופם, החסנתם והקמת מפעלי מים לצורך זה ;
- (7) כל פעולה אחרת שהכריז עליה השר, בהודעה שפורסמה ברשומות, כעל מטרת נפט.

45. (א) בעל זכות נפט זכאי —

זכויות פים

- (1) לקדוח ולחפש מים בשטח זכותו ולהשתמש במים שגילה, בין אגב קידוח מים ובין אגב שאר פעולותיו, הכל בכפוף לכל חוק אחר בענין זה ;
 - (2) להשתמש במים אחרים הנמצאים בשטח זכותו כדי צרכי פעולותיו, ובלבד שלא יפגע במעשהו זה באדם שיש לו זכות במים אלה או הנהגה מן השימוש בהם.
- (ב) בעל זכות נפט רשאי לדרוש מן השר שתסופק לו, במחיר הקיים אותה שעה, כמות המים הדרושה לו, מטעמים המתקבלים על הדעת, לפעולותיו, אם שילם בעל הזכות את ההוצאות הכרוכות בהספקה ובהתקנת אמצעיה וסיפק את החמרים הדרושים לכך ; הספקת המים תהיה לפי תנאים שיקבע השר.

סימן ב' : זכויות נוספות

יבוא, פטור
מססים ויצוא

46. (א) בעל זכות נפט רשאי להביא לישראל, בעצמו או באמצעות סוכן, ללא חובת מכס ומסים אחרים המוטלים על יבוא, את כל המכונות, הציוד, המיתקנים, הדלק, הבתים, מערכת ההובלה ודברים דומים — למעט סחורות תצרוכת — הדרושים לו למטרות נפט (לכל אלה ייקרא להלן — חמרים).
- (ב) חומר שהובא כשהוא פטור ממס על פי סעיף זה, יחול הפטור גם על עסקה שעל פיה עובר החומר מידי המביא לבעל זכות נפט אחר ; אולם עסקה שעל פיה עובר חומר מבעל זכות נפט למי שאינו בעל זכות נפט, חייבת באותו המס, בשיעור שבו היה מוטל על נושא העסקה אילו הובא בשעת העסקה במצבו אותה שעה.
- (ג) בכפוף לסעיפים 60 ו-61 יהיה בעל זכות נפט זכאי לייצא מישראל כל חומר שהביא.
- (ד) „זכות נפט“, בסעיף זה, — לרבות היתר מוקדם.

תחולת פקודת
בנין ערים,
1936

47. בעל זכות נפט כפוף בפעולותיו להוראות פקודת בנין ערים, 1936¹, אלא שהשר, בהתייעצות עם שר הפנים, רשאי להרשות סטיות מאותה פקודה.

¹ ע"ר מס' 589 מיום 4.5.30, תוס' 1, עמ' 158.

48. (א) בעל זכות נפט רשאי להחזיר את שטח זכותו, לאחר שהודיע על כך בכתב למנהל חודש אחד קודם, ועם תום תקופה זו — תפקע זכותו לגבי אותו שטח, ולאחר מילוי החובות המוטלות עליו עם פקיעת זכותו — יהיה פטור מחובותיו לגבי אותו שטח.

החזרת
פרקעות

(ב) בעל זכות נפט רשאי להחזיר מקצת משטח זכותו, לאחר שהודיע על כך למנהל חודש אחד קודם, ועם תום תקופה זו — תפקע זכותו לגבי השטח המוחזר, ולאחר מילוי החובות המוטלות עליו עם פקיעת זכותו — יהיה פטור מחובותיו לגבי אותו השטח, אם אין בתנאים החלים על אותה זכות נפט הוראה אחרת בענין זה; השטח הנותר יהא כפוף להוראות סעיפים 17 (ד) ו-27 (ג).

(ג) הוראות סעיף זה אין בהן כדי לפטור בעל זכות נפט מחובות שנתחייב בהן לגבי שטח פלוני לפני פקיעת זכותו לגבי אותו שטח.

49. לפי בקשת בעל זכות נפט, רשאי השר, לאחר התייעצות עם המועצה, להוסיף לו שטח-חיים נוספים לשטח הזכות, ובלבד שיישמרו הסייגים לפי הסעיפים 17 ו-27.

חוספת
פרקעות

סימן ג': סמכויות השלטונות

50. (א) השר, המנהל ושליחיהם רשאים, בכל עת המתקבלת על הדעת ובקשר לכל פעולה שחוק זה והתקנות חלים עליה, להיכנס לכל מקום, לבדוק כל ציוד וכל מיתקן וכל מסמך המצויים בו, וכל פעולה הנעשית בו, לקבל דוגמאות ופרטים ולערוך בדיקות ומבחנים.

סמכויות
בקורת

(ב) כל הנדרש בחוק זה לנהל חשבונות או רשומות חייב להראותם לשר, למנהל ולשליחיהם, בכל עת המתקבלת על הדעת שיתבקש לעשות כך, וליתן אפשרות לבדקם ולערוך העתקים או נסחים מהם.

(ג) בעל זכות נפט ושליחיו חייבים לסייע לשר, למנהל ולשליחיהם בהפעלת סמכויותיהם לפי סעיף זה.

(ד) האמור בסעיף זה אינו גורע מכל חובה המוטלת לפי סעיפים 22, 23 ו-37; ולבעל זכות נפט תהיה אותה זכות לדרוש שידיעות שהושגו לפי סעיף זה יישמרו בסוד כפי שהיא נתונה לו לגבי ידיעות שהמציא לפי סעיפים 22, 23 ו-37.

51. המנהל רשאי לוותר על ביצוע פעולה שיש לבצעה לפי זכות נפט או להאריך את מועד ביצועה, אולם שום ויתרון או ארכה כאלה לא ישמשו עילה להארכת תקופת הזכות.

ויתרון
או ארכה

52. ראה המנהל בזבז או סיכון בשטח פעולותיו של בעל זכות נפט, רשאי הוא לצוות על בעל הזכות להפסיק את הזבז או להפסיק או לסלק את הסיכון ולהחזיר מצבו של נכס לקדמותו תוך מועד שיקבע בצו; לא מילא בעל הזכות אחר הצו, רשאי המנהל לבצע את הצו על חשבון בעל הזכות.

סמכותו של
מנהל למנוע
זבז או
סיכון

53. ראה השר בשטח פעולותיו של בעל זכות נפט בזבז או סיכון הגורמים או העשויים לגרום נזק חמור, רשאי השר לנקוט, על חשבון בעל הזכות, כל אמצעי שיראה בו צורך לתיקון הקלקלה, ובכלל זה שימת יד על בארות ועל מיתקנים והפסקת העבודה.

סמכותו
של השר
למנוע נזק
חסור

54. (א) לא שילם בעל זכות נפט אגרת רשיון או דמי חכירה או לא שילם או לא מסר תמלוג המגיע ממנו, ולאחר שהמנהל מסר לו הודעה בכתב עברו שלושים יום ועדיין לא עשה זאת, רשאי השר לעקל כל מלאי של נפט, מיתקנים ושאר דברים השייכים למפעל, וכן רשאי הוא לשים ידו על הדברים המעוקלים ולהרחיקם עד שיסולק במלואו המגיע ממנו.

עיקול
להבטחת
תשלומים

(ב) עברו שלושים יום מזמן העיקול והמגיע מבעל זכות הנפט לא סולק במלואו,

רשאי השר למכור, בתנאים שיראה לנכון, כל דבר מעוקל עד כדי כיסוי המגיע ולהחזיר את השאר לבעל הזכות.

(ג) אין סעיף זה גורע מסמכותו של השר לפי סעיף 55.

כיטול זכות
נפט לאחר
הודעה

55. לא מילא בעל זכות נפט אחר הוראה מן ההוראות של חוק זה, או של תקנה שהותקנה לפיו, או של צו שהוצא לפיו, או לא מילא אחר תנאי החל על זכות הנפט שלו, על אף הודעה בכתב שנמסרה לו מאת המנהל שלושים יום קודם והדורשת ממנו למלא אותה הוראה או אותו תנאי ומתרה בו כי אי המילוי עלול להסתיים בכיטול זכות הנפט שלו, רשאי השר, לאחר התייעצות עם המועצה, לבטל את הזכות שבקשר אליה אירע אי המילוי.

סימן ד' : דיני זכות נפט אחרים

זכויות נפט
העורפות
על הסותר

56. (א) היו בידי אדם אחד מספר רשיונות, או שטח כולל של זכויות נפט אחדות, העולים על המכסימום המותר לפי חוק זה, רשאי השר למסור לבעלים הרשומים של זכויות הנפט הנדונות הודעה הדורשת להחזיר, תוך זמן המתקבל על הדעת שנקבע בהודעה, רשיונות או שטח במידה העורפת על המכסימום המותר; לא נתמלאה הדרישה, רשאי השר לבטל כל רשיון או להפחית כל שטח זכות נפט במידה הדרושה כדי להעמיד את הרשיונות או את השטח על המכסימום המותר.

(ב) היתה זכות נפט בידי חבר בני אדם, מואגד או בלתי מואגד, והיו בידי אדם אחר מוחזקות, במישרין או בעקיפין, יותר מ-25% של המניות או של זכות ההצבעה או של סמכות השליטה או של סמכות מינוי מנהלים באותו חבר, יראו גם אותו אדם כבעל אותה זכות נפט לענין סעיף 17 או 27, הכל לפי הענין.

(ג) היתה זכות נפט בידי איש פלוני כשטובת ההגאה הכרוכה בה נתונה בעיקרה, במישרין או בעקיפין, לאיש אחר, יראו גם את האיש האחר כבעל אותה זכות נפט לענין סעיף 17 או 27, הכל לפי הענין.

עריכת
הדעת והמניחים את דעתו של המנהל, כערובה לנזקים שייגרמו בפעולותיו עקב זכות הנפט ולהוצאות שהוא חייב לשלם לפי חוק זה.

(ב) המנהל רשאי בכל עת, לאחר הודעה למועצה, לדרוש מבעל זכות נפט לשנות או להגדיל, באופן המתקבל על הדעת, את הערובה שניתנה.

חיבה להודיע
על תגלית

58. בעל זכות נפט חייב להודיע למנהל, באופן ובזמן שנקבעו בתקנות, על כל תגלית שגילה.

הסרח
מסכנים
קייסים

59. בעל זכות נפט לא יקדח באר ולא יקים בנין או כל מבנה אחר לצורך זכותו בתחום ששים מטר מגבולות שטח הזכות או בתחום ששים מטר מכל מבנה — פרט למבנה המשמש לצורך זכותו — מקוה-מים, דרך או מקום מעבר לרבים, אלא בהסכמת השר.

ריו סקרעים
ומטלטלים עם
פגיעת תחכיר

60. (א) חוץ מן האמור בסעיף 61, הרי משפקעה זכות חכירה של בעל זכות נפט על קרקע, יקבע המנהל זמן המתקבל על הדעת שבו יוכל בעל הזכות לסלק מן הקרקע מבנים ומיתקנים שהקים עליה ומטלטלים שהניח עליה; מבנים, מיתקנים ומטלטלים שלא סולקו מן הקרקע תוך אותו זמן יהיו קנינו של בעל הקרקע ויעברו לרשותו.

(ב) בעל זכות נפט שפקעה זכות החכירה שלו על קרקע חייב להשאיר את הקרקע וכל המצוי עליה באותו מצב מבחינת הבטיחות כפי שיורה המנהל; לא עשה כאמור, רשאי המנהל לעשות זאת על חשבון בעל זכות הנפט.

61. (א) המנהל זכאי לקנות —

- (1) את מבני הקבע שהקים בעל זכות נפט על קרקע, ופקעה זכות החכירה שלו על אותו קרקע ;
- (2) את הציפוי ואת הקבועות של באר שנקדחה בידי בעל זכות, לרבות באר מים, ואין הוא משתמש בהם עוד, או שאין בדעתו להשתמש בהם עוד, לצרכי אותה באר ;
- (3) כל מיכל, צינור איסוף או צינור מוביל שהותקנו על ידי בעל זכות נפט, ואין הם דרושים לו לשימוש לצרכי אותה זכות נפט או זכות נפט אחרת שבידו.
- (ב) המחיר שהמנהל ישלם בעד מבנים ומיתקנים שקנה לפי סעיף קטן (א) יהיה שווים כשהם הרוסים או עקורים בניכוי הוצאות ההריסה או העקירה.
- (ג) מבנים ומיתקנים שהמנהל זכאי לקנותם לפי סעיף קטן (א), אין להרסם, לעקרם, לפרקם או להרחיקם ממקומם, אם הודיע המנהל בכתב לבעל הזכות על רצונו לקנותם תוך חמישה עשר יום מהיום שקיבל הודעה בכתב שהם ניתנים לקניה.
- (ד) מלבד האמור לעיל יהיה בעל זכות נפט זכאי להרחיק משטח זכותו כל מטלטלים השייכים לו.

פרק רביעי : הוראות כלליות

סימן א' : רישום ופרסום

62. המנהל יקיים פנקס נפט שיהא פתוח לעיון הרבים. בפנקס יירשמו, לפי פרטים שיי-
קבעו בתקנות, כל בקשה לזכות נפט שהוגשה וכל רשיון, שטר חוקה וחווה חכירה שהוענקו
לפי חוק זה ; ורשאי השר לקבוע ענינים אחרים שיש לרשמם כאמור. פנקס נפט
63. כל העברה ושעבוד של זכות נפט ושל כל טובת הנאה בה יירשמו בפנקס הנפט
בדרך שתיקבע בתקנות ולאחר תשלום אגרת רישום שתיקבע בתקנות ; שום עסקה כזאת
לא יהא כוחה יפה עד שלא גרשמה כן. רישום
העברות
ושעבודים
64. (א) העסקאות שיש לרשמן בפנקס הנפט לפי סעיפים 62 ו-63 אין הוראות פקודת
העברת קרקעות, חלות עליהן. רישום
בספרי
האחוזה
- (ב) המנהל ישלח למשרד ספרי האחוזה המתאים העתק מכל מסמך שיש לרשמו
בפנקס הנפט בצירוף העתק מכל מפה ותרשים הדרושים לזיהוי הקרקע הנזכרה באותו
מסמך.
65. הודעה על גתינתה, שינויה או פקיעתה של זכות נפט ועל כל העברה של זכות נפט
או של טובת הנאה בה תפורסם ברשומות. פרסום
ברשומות
66. (א) בעל זכות נפט היושב בישראל חייב, תוך שלושים יום לאחר שקיבל את הזכות,
לרשום אצל המנהל את כתבתו בישראל להמצאת מסמכים. כתובת
להמצאת
מסמכים
- (ב) בעל זכות נפט שאינו יושב בישראל, יהיה לו סוכן בישראל ובעל הזכות ירשום
אצל המנהל, תוך שלושים יום לאחר שקיבל את הזכות, שמו וכתבתו של הסוכן.
- (ג) בעל זכות נפט שיש לו כתובת רשומה או סוכן רשום לפי כל חוק אחר, ירשום
אצל המנהל אותה כתובת או אותו סוכן.
- (ד) חל שינוי בכתובת או בסוכן, חייב בעל הזכות, תוך שלושים יום לאחר השינוי,
לרשום את השינוי אצל המנהל.

¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק פ"א, עמ' 855.

67. (א) מסמך שהומצא לפי הכתובת שרשם בעל זכות נפט כאמור בסעיף 66, יראוהו כמסמך שהומצא כהלכה; ואם נשלח בדואר רשום לפי האמור, יראוהו כמסמך שהומצא בתום תשעים ושש שעות משעה שנשלח, אם לא הוכח היפוכו של דבר.
(ב) לא רשם בעל זכות נפט כתובת או סוכן כאמור בסעיף 66, יראו מסמך כמסמך שהומצא כהלכה, אם היה מוצג תשעים ושש שעות באחד מחלקי משרד המנהל שיש לציבור גישה אליו.

סימן ב' : עבירות וענשים

68. העורך חיפוש נפט שלא על פי היתר מוקדם או על פי זכות נפט, למעט עבודה גיאורוגית על פני הקרקע, דינו — קנס עד מאה לירות.
69. העוסק בקדיחת נפט, פיתוחו או הפקתו ואיגנו בעל זכות נפט, דינו — מאסר עד ששה חדשים או קנס עד אלף לירות או שני הענשים כאחד.
70. הגורם או המרשה בזבוז או סיכון, שקיבל מאת המנהל צו להפסיק את הזבוז או להפסיק או לסלק את הסיכון תוך הזמן הקבוע בצו ולא מילא אחר הצו, דינו — קנס עד עשרים וחמש לירות לכל יום שבו נמשך הזבוז או הסיכון לאחר המועד שנקבע בצו.
71. הגורם או המרשה בזבוז או סיכון הגורמים או העשויים לגרום נזק חמור, דינו — מאסר עד שלושה חדשים, או קנס עד מאה לירות לכל יום שבו נמשך הזבוז או הסיכון.
72. המפריע במתכוון ובלי הצדק חוקי לשימוש בזכות או למילוי חובה לפי חוק זה, דינו — מאסר עד חודש או קנס עד מאה לירות או שני הענשים כאחד.
73. (א) המוסר ביודעין הודעה כוזבת בפרט חשוב בתוך בקשה לקבלת זכות נפט או להארכתה או בתוך כל בקשה אחרת שהוגשה לענין חוק זה, דינו — מאסר עד ששה חדשים או קנס עד חמש מאות לירות או שני הענשים כאחד.
(ב) יצא אדם חייב בדינו לפי סעיף זה, רשאי השר לבטל כל זכות או הקלה שניתנה על פי אותה בקשה.
74. עבר אדם על הוראה מהוראות חוק זה ולא נקבע בחוק עונש מיוחד על כך, דינו — קנס עד חמישים לירות.

סימן ג' : הוראות שונות

75. בעל היתר מוקדם ובעל זכות נפט חייבים להבטיח שכל פעולה הכרוכה בהיתר המוקדם או בזכות הנפט תיעשה בשקידה הראויה.
76. (א) היתר מוקדם, רשיון וחוקה הם אישיים ואינם ניתנים, לא הם ולא כל טובת הנאה בהם, לשעבוד או להעברה בכל דרך שהיא — פרט להורשה — אלא ברשות המנהל; ולא ירשה המנהל שעבוד או העברה של רשיון או של חוקה אלא לאחר התיעצות עם המועצה.
(ב) לענין זכות או חובה הכרוכות בהיתר מוקדם, ברשיון או בחוקה לא יוכר שום אדם זולת האדם ששמו מפורש בהיתר, ברשיון או בשטר החוקה, או מי שזכה בהם דרך הורשה.
(ג) הועבר היתר מוקדם, רשיון או חוקה, יהיו מוטלים על מקבל ההעברה כל החובות שהיו מוטלים על המעביר אלמלא ההעברה, והוא יהנה מכל הזכויות שהמעביר היה נהנה מהן אלמלא ההעברה.

77. (א) לא יעשה בעל היתר מוקדם או בעל זכות נפט כל פעולה בתחום מאה מטר ממקום קדוש, אלא בהסכמת שר הדתות; נתעורר ספק אם מקום מסויים הוא מקום קדוש — יכריע שר הדתות.

(ב) לא יעשה בעל היתר מוקדם או בעל זכות נפט כל פעולה בתחום מאה מטר מאתר היסטורי, כמשמעותו בפקודת העתיקות¹, אלא בהסכמת מנהל מחלקת העתיקות; ואין הסכמה פוטרת מן החובות המוטלות לפי אותה פקודה.

78. שינוי בתחומי אזור נפט או בתחומי שטח פתוח וסגירת שטח פתוח או חלק ממנו לא יפגעו בבקשה שהיתה תלויה ועומדת בשעת השינוי או הסגירה או בזכות הנובעת מהיתר מוקדם, מרשיון או משטר חזקה שניתנו לפני כן.

79. היתר מוקדם או זכות נפט שניתנו לפי חוק זה אין בהם כדי ליתן לאדם רשות כניסה או הימצאות במקום שהכניסה אליו או ההימצאות בו אסורות עליו לפי הוראות חוק אחר.

80. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטה שהחליט המנהל, אגב שימוש בסמכות שניתנה לו לפי חוק זה, רשאי לערער עליה לפני השר תוך שלושים יום מהיום שההחלטה הגיעה לידי-עתו והחלטת השר היא סופית. אין הוראה זו חלה על החלטות המנהל לפי סעיפים 7, 16 ו-28.

(ב) כל החלטה של בית המשפט, אגב שימוש בסמכות שניתנה לו לפי חוק זה, אפשר לערער עליה לפני בית המשפט העליון, כדרך שמערערים על פסק דין של בית המשפט המחוזי בדרגה ראשונה בענין אזרחי.

81. (א) פקודת כריית השמן, 1938², וכל התקנות שהותקנו לפיה — בטלות.
(ב) סעיפים קטנים (ב) (2) ו-(ג) לסעיף 5 לחוק נכסי המדינה, תשי"א—1951* — לא יחולו לגבי הענקת זכויות לפי חוק זה.

82. השר הממונה על ביצוע חוק זה רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות לשימור אוצרות הנפט וניצולם, ולבטיחות עובדים במפעלי נפט.

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה

¹ חוקי א"י, כרך א', פרק ה', עמ' 24.
² ע"ר מס' 798 מיום 7.7.38, תוס' 1, עמ' 80.
³ ספר החוקים 86 מיום ט' באדר א' תשי"א (15.2.51), עמ' 52.